

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117201132
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117201132.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v sporu žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Hausmann 1, Paríž, Francúzska republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2, Bratislava, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 457 proti žalovanej: N. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. 3, XXX XX W., o zaplatenie 679,60 eura s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25Csp/14/2017-33 zo dňa 14.09.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 530,18 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 530,18 eura od 03.07.2015 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 56 % vo výške, ktorá bude stanovená samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, obsah pripojených listinných dôkazov, citoval ust. § 2 písm. g), § 9 ods. 1 - 8, § 11 ods. 1 - 2, § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 129/2010 Z.z.) a uviedol, že právny predchodca žalobcu spoločnosť CETELEM Slovensko, a.s. uzatvoril so žalovanou dňa 30.08.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver za účelom kúpy tovaru špecifikovaný v zmluve. Bola dohodnutá cena tovaru 721,70 eura, pričom výška úveru bola vo výške 661,70 eura, výška mesačnej splátky 65,75 eura, počet mesačných splátok 12, termíny splatnosti mesačných splátok vždy k 15. dňu v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky k 15.09.2014, konečná splatnosť úveru k 15.08.2015, výška úrokovej sadzby 24,20 %, ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN) 27,06 % a priemernej hodnoty RPMN 44,26 %, celková čiastka k zaplateniu 751,56 eura a poplatok za poistenie vo výške 4,99 %. Z predloženého potvrdenia o financovaní peňažných prostriedkov vyplýva, že spotrebiteľský úver bol v prospech žalovanej vyplatený dňa 03.09.2014 a žalovaná v prospech právneho predchodcu žalobcu realizovala úhradu splátok vo výške 131,52 eura. Z predloženej zmluvy vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou malo dôjsť k prijatiu štandardného súboru poistenia pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity, smrti a poistenia spoludlžníka. Žalovaná ako dlžníčka vzala na vedomie, že poplatok za poistenie uvedený v základných podmienkach je vyjadrený percentom

mesačnej splátky úveru a je zahrnutý do výšky mesačnej splátky. Podaním zo dňa 08.07.2015, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej s účinnosťou k 02.05.2015, že záväzok sa stal splatný v celosti s tým, že vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 679,60 eura v lehote 14 dní od doručenia oznámenia, ktoré žalovaná prevzala 13.07.2015. Súd prvej inštancie po právnom posúdení uplatneného nároku uviedol, že vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že právny vzťah vznikol z titulu zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úveru je podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. aj uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úveru tieto náležitosti neobsahuje, podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. sa považuje poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Jedným z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o RPMN, ktorý zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. V záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu zákonodarca stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jej výpočet. Je nepochybné, že v zmluve údaj chýba, a to aj napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo podľa citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 8 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý spočíva v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Pri sume úveru 669,70 eura, výške splátky 65,76 eura a dobe splácania 12 mesiacov mala byť splatená suma 789,12 eura, a teda nie suma 751,56 eura, ktorá je uvedená v zmluve. Súd kalkulačkou pre výpočet ročného úroku a RPMN vypočítal, že pri sume úveru 661,70 eura a výške splátky 65,76 eura je ročná úroková miera 21,02 % (nie 24,20 %) a RPMN 39,60 % (nie 27,06 %). Na základe týchto údajov súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o nesprávnom výpočte RPMN zo strany právneho predchodcu žalobcu, keď do celkových nákladov spotrebiteľa nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu - poistenie pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, smrti alebo invalidity. Zmluvné dojednanie o poskytnutí uvedenej doplnkovej služby je súčasťou formulárovej zmluvy bez uvedenia, že žalovaná ako spotrebiteľka mohla poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť, a preto súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, že zmluvné dojednanie o uvedenej doplnkovej službe bolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, a teda náklady, ktoré spotrebiteľovi vznikli s týmto poistením, mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN. Pre daný typ úveru bola výška RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne a takéto uvedenie v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky má za následok, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobca má nárok iba na vrátenie istiny poskytnutého úveru. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 530,18 eura a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súčasťou priznanej istiny je aj príslušenstvo pohľadávky v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení s tým, že v prevyšujúcej časti bola žaloba ohľadne úrokov z omeškania zamietnutá ako nedôvodná.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 262 v spojení s § 251 a § 255 Civilného sporového poriadku tak, že stanovením pomeru úspechu a neúspechu strany sporu priznal žalobcovi nárok na pomernú časť náhrady trov konania v rozsahu 56 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal zamietavý výrok z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že podľa jeho názoru právny predchodca žalobcu nebol oprávnený započítavať poplatok za poistenie do celkových nákladov úveru s poukazom na ust. § 19 ods. 2 v spojení s § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z.. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.08.2014 obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti uvedené v ust. 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Prehlásil, že si neuplatňuje úroky z dlžnej úverovej istiny po zosplatnení pohľadávky. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktorých výšku špecifikoval.

3. Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov, ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 18.09.2018 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti zamietavému výroku nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku, ako aj následne uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje o odôvodnením namietaného výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

5. K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnené námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení, vrátane nesprávneho právneho posúdenia boli nedôvodné. Súd prvej inštancie správne vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy skúmal dojednané zmluvné podmienky, najmä náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej dňa 30.08.2014 (v spise na č.l. 13 až 15 v časti 1) vyplýva, že bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bol poskytnutý úver vo výške 661,70 eura, výška mesačnej splátky 65,76 eura, počet splátok 12, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky k 15.09.2014 a konečná splatnosť úveru k 15.08.2015. Výška úrokovej sadzby bola fixná vo výške 24,20 % p.a., výška RPMN bola v zmluve uvedená 27,06 %, priemerná RPMN vo výške 44,26 % s tým, že celková čiastka k zaplateniu bola stanovená vo výške 751,56 eura. Zároveň zo zmluvy vyplýva, že bol zvolený súbor poistenia - štandardný súbor a poplatok za poistenie 4,99 %. Dôvodom vyhlásenia poskytnutého spotrebiteľského úveru za bezúročný a bezpoplatkový bolo náležité neuvedenie výšky RPMN podľa vstupných údajov týkajúcich sa pre jej výpočet. Súd prvej inštancie správne uviedol, že uvedená výška RPMN 27,06 % je nesprávna, lebo nezohľadňuje celkové náklady na poskytnutie úveru, vrátane poplatku za poistenie, ktorý je uvedený v základných podmienkach vyjadrený percentom z mesačnej splátky úveru a nie je zahrnutý do výšky mesačnej splátky. Pokiaľ právny zástupca žalobcu v odvolaní uviedol, že poistné bolo dobrovoľné, a teda bol dobrovoľný aj poplatok za poistenie, tieto skutočnosti z obsahu zmluvy nevyplývajú, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru, lebo v mesačnej splátke úveru vo výške 65,76 eura podľa vyčíslenia v spise na č.l. 16, poistenie je súčasťou tejto splátky a je vo výške 3,13 eura, okrem iného istina vo výške 49,29 eura a úroky vo výške 13,34 eura. Obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. mala za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie na túto skutočnosť správne poukázal. Údaj týkajúci sa RPMN obsahuje ročný úrok, úrok z úrokov, výšku úrokovej sadzby určenú v percentách, poplatky, ktoré sú spojené s úverom alebo pôžičkou, ktoré sú zvyčajne jednorázové alebo pravidelné, ktoré sa platia spolu so splátkou úveru v mesačnej/štvrtročnej periodicite, ktoré je potrebné platiť, sa zarátavajú do údaja RPMN. Na túto skutočnosť súd prvej inštancie správne poukázal, ak vychádzajúc z údajov uvedených v zmluve, a to výšky poskytnutého úveru, výšky splátok a dospel k záveru, že údaj RPMN uvedený v zmluve nie je správny, lebo podľa výpočtu zadaných údajov je RPMN vo výške 39,60 %, splatená suma celkom vo výške 789,12 eura. Ochrana spotrebiteľa v civilnom spore možno vnímať ako novú procesnú zásadu, podľa ktorej sú súdy povinné ex offa na ochranu práv spotrebiteľa ohrozených alebo narušených aplikáciou rôznych nekalých podmienok, ktoré do spotrebiteľských zmlúv vsunula zmluvná strana so silnejšou vyjednávacou pozíciou pri ich uzatváraní prihliadať (rozsudok ESLP: ZEHENTNER, c/a Rakúsko). Nesprávne uvedenie údaja RPMN v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky malo za následok porušenie povinnosti dodávateľa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúce z ust. § 2 písm. g) v spojení s § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z..

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu žalovanej trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto odvolací súd v súlade s čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v súlade so zásadou hospodárnosti konania, ako aj rozumného usporiadania procesných vzťahov strán sporu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.